

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยมีหลักการให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

๑) เมื่อกองทุนมีฐานะทางการเงินเพียงพอ หรือไม่มีความจำเป็นต้องคงขนาดของกองทุนอันเนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจการเงินมั่นคง แต่ด้วยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้รายได้ของกองทุน ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เห็นควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณานำเงินกองทุนส่วนเกิน หรือส่วนที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นเข้าบัญชีเงินคลังบัญชีที่ ๑ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) การระดมเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจจากประชาชนที่ส่วนใหญ่เป็นรายเล็กรายย่อยย่อมมีต้นทุนการระดมเงินฝากสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ฉะนั้น ในกรณีที่กองทุนมีฐานะทางการเงินเพียงพอต่อการดำเนินงานของกองทุนแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีควรพิจารณาปรับลดอัตราเงินนำส่งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจลง ทั้งนี้ เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในขณะนั้น

พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๒๑ ก วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๔๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยสถาบันคุ้มครองเงินฝากและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน บัญญัติให้มีการเรียกเก็บเงินจากสถาบันการเงินของเอกชน เพื่อเป็นการคุ้มครองเงินฝากของประชาชน และเป็นการนำไปช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการชำระหนี้เงินกู้ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่การเรียกเก็บเงินดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงสถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ทำให้สถาบันการเงินของรัฐดังกล่าวมีต้นทุนในการระดมเงินฝากจากประชาชนต่ำกว่าสถาบันการเงินของเอกชน จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีการเรียกเก็บเงินจากสถาบันการเงินของรัฐในลักษณะเดียวกันกับที่สถาบันคุ้มครองเงินฝากและธนาคารแห่งประเทศไทยเรียกเก็บจากสถาบันการเงินของเอกชนตามกฎหมายสองฉบับดังกล่าว เพื่อให้สถาบันการเงินของรัฐและของเอกชนมีความเท่าเทียมกันในการรับฝากเงินจากประชาชน โดยให้มีการนำเงินที่เรียกเก็บมาจัดตั้งเป็นกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อใช้ในการฟื้นฟูและพัฒนาระบบการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ รวมทั้ง การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนทางการเงินแก่สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น อันจะเป็นการแบ่งเบาภาระ

งบประมาณของรัฐบาล ตลอดจนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงิน สมควรให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินจากสถาบันการเงินของรัฐ และการใช้จ่ายเงินที่ได้มาจากการเรียกเก็บดังกล่าวในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินและช่วยเหลือสถาบันการเงินของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดคำนิยามความหมายที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า

๑) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒) ธนาคารออมสินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารออมสิน

๓) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอาคารสงเคราะห์

๔) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

๕) สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

๒. หมวด ๑ กองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะ

๒.๑ ให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มั่นคงและมีเสถียรภาพ ช่วยเหลือหรือสนับสนุนทางการเงินแก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและทางการเงินของประเทศ กำหนดให้เงินของกองทุนจะใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์เพื่อกิจการต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแหล่งเงินในการเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สนับสนุนสถาบันการเงินเฉพาะกิจในการดำเนินโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินอื่นในการเพิ่มทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินโดยการกู้ยืม ตลอดจนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของกองทุน ทั้งนี้ รายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคลัง (มาตรา ๕ มาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๒.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๙)

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนำส่งเงินเข้ากองทุน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับเงินสนับสนุนการดำเนินโครงการตามมติคณะรัฐมนตรี พิจารณาโครงการหรือแผนงานพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติออกระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินกองทุนไปลงทุนหรือหาประโยชน์ ออกระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของกองทุน

ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายเงินของกองทุน เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อให้มีการออกประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๑)

๒.๔ กำหนดกรณีการนำเงินกองทุนไปลงทุนหรือหาประโยชน์ ให้ฝากกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือตราสารหนี้ที่รัฐบาลค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย หรือลงทุนในหลักทรัพย์อื่นที่มีความมั่นคงสูง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๔)

๓. หมวด ๒ การนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

๓.๑ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีหน้าที่นำส่งเงินเข้ากองทุนตามอัตราที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี แต่ต้องไม่เกินร้อยละหนึ่งต่อปีของยอดเงินที่ได้รับจากประชาชน (มาตรา ๑๕)

๓.๒ สถาบันการเงินเฉพาะกิจใดไม่นำส่งเงินเข้ากองทุนหรือนำส่งไม่ครบภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราไม่เกินร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ไม่นำส่งหรือนำส่งไม่ครบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี (มาตรา ๑๖)

๔. หมวด ๓ การจ่ายเงินของกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

๔.๑ ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจใดมีเหตุต้องเพิ่มทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น หากกระทรวงการคลังเห็นสมควรใช้เงินกองทุน ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาจำนวนเงินที่จะจัดสรรจาก กองทุนเพื่อการเพิ่มทุน และเมื่อคณะกรรมการพิจารณาจำนวนเงินที่จะจัดสรรแล้วให้กระทรวงการคลังเสนอ ความเห็นของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ (มาตรา ๑๗)

๔.๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้สถาบันการเงินอื่นที่มีกฎหมาย เฉพาะจัดตั้งขึ้นใช้เงินจากกองทุนเพื่อการเพิ่มทุนได้ (มาตรา ๑๘)

๔.๓ ในกรณีที่กระทรวงการคลังเห็นสมควรดำเนินโครงการหรือแผนงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ สถาบันการเงินเฉพาะกิจโดยใช้เงินจากกองทุน ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาโครงการหรือแผนงานนั้น หากคณะกรรมการเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเงินจากกองทุนเพื่อดำเนินโครงการหรือ แผนงานดังกล่าว (มาตรา ๑๙)

๔.๔ ในกรณีที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคาร แห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน โดยการกู้ยืมจากกองทุนให้กระทรวงการคลัง พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติการจัดสรรเงินของกองทุนแก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้กระทรวงการคลังทำสัญญาให้กู้ยืมเงินตามจำนวนที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาให้กู้ยืม (มาตรา ๒๒)

๕. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบรับรอง

กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินและ รายงานการใช้จ่ายเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบรับรอง ให้เสนองบการเงินและรายงานการใช้จ่ายเงินที่มีการรับรองแล้วต่อรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ (มาตรา ๒๔)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ